

PM 2013:37 RVI (Dnr 001-1865/2012)

Förslag till ändring av direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt

Remiss från Miljödepartementet

Remisstid den 6 mars 2013

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen "Förslag till ändring av direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt" hänvisas till promemorian.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Per Ankersjö anför följande.

Ärendet

MKB-direktivet reglerar hur en miljökonsekvensbeskrivning ska genomföras av offentliga eller privata projekt som antas ha betydande miljöpåverkan, innan tillstånd ges. Inom EU-rätten infördes regler om MKB ursprungligen i ett direktiv från 1985 och detta ersattes sedermera med nu gällande direktiv (2011/92/EU). Direktivet har tillämpats i 25 år utan några större ändringar varför det nu är föremål för revidering.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden samt trafik- och renhållningsnämnden. Stadsbyggnadsnämnden bedömer att remissen inte angår dem och har därför valt att avstå från att svara.

Stadsledningskontoret ser positivt på att MKB-processen genom förslaget kommer att effektiviseras och tydliggöras. Kontoret finner att de föreslagna förändringarna är motiverade och har inget att erinra mot förslaget till nytt direktiv.

Exploateringsnämnden instämmer i stort med de förändringar som föreslås i direktivet. Nämnden anser att det är viktigt att vi får regler som inte innebär mer administration och tidsåtgång för handläggning av miljöprövningar. Nämnden är positiv till att behovsprövningen rationaliseras, men är tveksam till förslaget om att miljörapporten ska kvalitetssäkras av ackrediterade och tekniskt behöriga experter.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att de föreslagna förändringarna är motiverade. Nämnden är positiv till att behovsprövningen rationaliseras, men är tveksam till förslaget om att miljörapporten ska kvalitetssäkras av ackrediterade och tekniskt behöriga experter. Nämnden framhåller också att det är av stor vikt att handläggningstiden för miljökonsekvensbeskrivningar, tillståndsansökningar och andra rele-

vanta myndighetsbeslut inte drar ut på tiden mer än nödvändigt eftersom många projekt som kräver sådana beslut också är av miljöförbättrande karaktär.

Trafik- och renhållningsnämnden är i huvudsak positiv till de föreslagna ändringarna. Nämnden är särskilt positiv till förslagen som syftar till att rationalisera behovsprövningen. Nämnden anser däremot att förslaget om att miljörapporten ska kvalitetssäkras av ackrediterade och tekniskt behöriga experter riskerar att leda till både ökad administration och ökade kostnader och förordar därför det befintliga svenska förfarandet.

Mina synpunkter

Föreliggande remiss syftar till att effektivisera och rationalisera miljökonsekvensbeskrivningsprocessen, vilket jag liksom samtliga remissinstanser välkomnar.

Jag instämmer även i miljö- och hälsoskyddsnämndens samt trafik- och renhållningsnämndens synpunkt att det är positivt med de föreslagna tidsramarna för myndigheters handläggning eftersom det är av stor vikt att handläggningstiden inte drar ut på tiden; inte minst då många projekt som kräver sådana beslut också är av miljöförbättrande karaktär.

Liksom samtliga remissinstanser vill jag framhålla vikten av att ytterligare krav som ny lagstiftning inom miljöprövningsprocessen medför står i proportion till miljönyttan av åtgärden. Jag vill också i detta sammanhang särskilt betona de tekniska nämndernas invändning mot kravet i artikel 5.3 att exploatören ska anlita ackrediterade och tekniskt behöriga experter för att säkerställa kvaliteten på miljörapporten. Den bakomliggande tanken må vara god, men förslaget riskerar att leda till ökad administration och kostnader. Jag förordar därför att det befintliga svenska förfarandet, där prövningsmyndigheten i samråd med olika experter tar ställning till om rapporten uppfyller kraven i 6 kap miljöbalken, bibehålls eftersom det uppnår samma syfte som kommissionens förslag men till lägre administration och kostnad.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets och miljö- och hälsoskyddsnämndens respektive tjänsteutlåtanden.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen "Förslag till ändring av direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt" hänvisas till promemorian.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Stockholm den 20 februari 2013

PER ANKERSJÖ

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Remissen "Förslag till ändring av direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt"

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Daniel Helldén (MP) enligt följande.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Det bör klargöras att miljökonsekvensbedömningen ska göras före projektstarten. Det bör klargöras att projekt inte bör starta under tiden miljökonsekvensbedömningen prövas och eventuellt överklagas. Direktivets regler bör införliva Århuskonventionens intentioner om rätt till miljöinformation, rätt till deltagande i beslutsfattande och rätt till rättslig prövning. Regeringen måste förstärka myndigheternas anslag med de medel som behövs så att de på ett adekvat sätt kan uppfylla sin uppgift och klara tidsgränser utan att kvaliteten i beredningen naggas i kanten.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Stefan Nilsson och Daniel Helldén (båda MP) med hänvisning till reservationen av (MP) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av Ann-Margarethe Livh (V) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta

Lämna Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 9 januari 2013 som svar på remissen.

ÄRENDET

EU-kommissionens förslag till ändring av direktiv 2011/92/EU går i huvudsak ut på att skärpa bestämmelserna om miljökonsekvensbedömningens kvalitet, att förbättra samstämmigheten med annan EU-lagstiftning och internationell rätt samt att förenkla procedurerna.

Förslaget till ändringar av bestämmelserna i MKB-direktivet ska effektivisera medlemsstaternas arbetsprocesser med miljöbedömningar och förbättra kvaliteten på underlagen. Tillståndsmyndigheterna föreslås få en aktivare roll genom att de ska fastställa miljökonsekvensbeskrivningens omfattning och att de ska motivera tillståndsbeslutet. Vidare föreslås tidsramar för moment som ingår i MKB-förfarandet.

Bland de större justeringarna i förslaget märks att MKB-rapporter föreslås göras endast för projekt som kan antas medföra betydande miljöpåverkan, vilket minimerar administrationen vid småskaliga projekt. Ett annat förslag är att prövningsmyndigheten ska fastställa miljökonsekvensbedömningens innehåll och omfattning och att informationen ska kvalitetskontrolleras av ackrediterade experter för att förbättra miljökonsekvensbedömningens kvalitet och analys.

Förslaget innefattar även tydligare krav på vad en MKB-rapport ska innehålla genom att alternativ ska redovisas, prövningsmyndigheten ska motivera sitt beslut och krav införs på efterkontroller i projekt som bedöms medföra betydande miljöpåverkan.

Innehållet i miljökonsekvensbedömningen föreslås även kompletteras med dagens stora miljöutmaningar, såsom påverkan på biologisk mångfald, klimatförändring, katastrofrisker och tillgången på naturresurser.

Förslaget innefattar även att tidsramarna för samråd, för beslut som fattas vid behovsbedömningen och för slutligt MKB-beslut regleras.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden samt trafik- och renhållningsnämnden. Stadsbyggnadsnämnden bedömer att remissen inte angår dem och har därför valt att avstå från att svara.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 29 januari 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Staden är berörd av förslaget både som verksamhetsutövare och som tillsynsmyndighet. I rollen som verksamhetsutövare tar staden fram miljökonsekvensbeskrivningar av miljöfarliga verksamheter och det ingår som obligatoriskt inslag inom planprocessen. Vidare agerar staden genom miljö- och hälsoskyddsnämndens myndighetsroll i ett MKB-förfarande, som utgörs av deltagande i samråd och som remissinstans gentemot länsstyrelsens miljöprövningsdelegation och mark- och miljödomstolen.

Stadsledningskontoret ser positivt på att MKB-processen genom förslaget kommer att effektiviseras och tydliggöras samt att staden kan lägga resurser på de underlag där de gör mest miljönytta.

Stadsledningskontoret vill understryka att det är viktigt att de ytterligare krav som ny lagstiftning inom miljöprövningsprocessen medför står i proportion till miljönyttan av åtgärden. Stadsledningskontoret är positivt till att behovsprövningen rationaliseras och att detta kan leda till mer effektiv miljöprövningsprocess.

Stadsledningskontoret yttrade sig över förslag till ändringar i 6 kapitlet miljöbalken om förändringar i MKB-processen ”Effektivare identifiering, beskrivning och bedömning av miljökonsekvenser” under hösten 2012. Det kan konstateras att många av de ändringar som nu föreslås i EU:s MKB-direktiv redan togs upp i miljödepartementets förslag till ändringar i 6 kap miljöbalken. Stadsledningskontoret ställer sig frågande till varför ett förslag om justering av nationell lagstiftning sker innan EU-direktivet på området är beslutat.

Sammanfattningsvis finner stadsledningskontoret att de föreslagna förändringarna är motiverade och har inget att erinra mot förslaget till nytt direktiv. Flera av de föreslagna åtgärderna tillämpas redan i svensk rätt eller ingår i det förslag till ändring av dessa bestämmelser som miljödepartementet föreslagit.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 7 februari 2013 att besvara remissen med kontorets tjänsteutlåtande samt att omedelbart justera beslutet.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 januari 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Exploateringskontoret påverkas framförallt av lagstiftningen om MKB i exploateringsprojekt där det krävs någon form av miljöprövning enligt miljöbalken. Exploateringskontoret är i detta fall verksamhetsutövare som ska genomföra MKB-processen enligt rådande lagstiftning. Det kontoret är angeläget om när nya regler införs som påverkar genomförandet av en miljöprövningsprocess, som i detta fall avser revidering av ”MKB-direktivet”, är att de ytterligare krav som ställs står i proportion till miljönyttan av åtgärden.

Kontoret instämmer i stort med de förändringar som föreslås i direktivet. Det underlättar för alla parter om skrivningarna är tydliga så att utrymmet för tolkningar minimeras. Flera av de förändringar som tas upp i förslaget är dessutom sådant som vi i Sverige redan reglerat i miljöbalkens kapitel 6 samt i förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbedömningar. Exempelvis ska vi enligt miljöbalken studera alternativa lokaliseringar, ta fram kontrollprogram, tillståndsmyndigheterna ska motivera sina beslut etc. När det gäller ansvariga myndigheters arbete så innebär förändringarna nya krav på deras process. Hur detta kan påverka deras administration och arbetsinsats kan inte exploateringskontoret analysera och ta ställning till men det är viktigt att Sverige ser till att vi får regler som inte innebär mer administration och tidsåtgång för handläggning av miljöprövningar.

I september 2012 yttrade sig exploateringsnämnden sig över förslag till ändringar i 6 kapitlet miljöbalken om förändringar i MKB-processen ”Effektivare identifiering, beskrivning och bedömning av miljökonsekvenser”. Kontoret kan konstatera att många av de ändringar som nu föreslås i EU:s MKB-direktiv redan togs upp i miljödepartementets förslag till ändringar i 6 kap miljöbalken.

Kontoret är positivt till föreslagna ändringar i artikel 4 som innebär att en miljökonsekvensbeskrivning endast upprättas för verksamheter som antas medföra en betydande miljöpåverkan. Detta överensstämmer också med miljödepartementets förslag till författningsändring.

I artikel 5 föreslås omfattande ändringar för att förbättra informationens kvalitet och rationalisera förfarandet. Här specificeras vad exploatören ska ta med i den miljörapport som krävs när projektet kan antas medföra betydande miljöpåverkan samt ett antal kriterier som

ansvarig myndighet ska fastställa om ett projekts miljökonsekvensbedömning. De föreslagna förändringar som tas upp i EU-direktivet fanns även med i miljödepartementets förslag till förändring av 6 kap miljöbalken. Kontoret ser positivt på att reglerna harmoniseras så långt möjligt eftersom detta t.ex. underlättar vid eventuella överprövningar i ett projekt.

Exploateringskontoret anser att det är viktigt att de utökade kraven på utredningar och det merarbete detta innebär står i proportion till miljönyttan. Avseende kravet att beskriva kumulativa effekter vill kontoret liksom tidigare framhålla att detta är ett svårt begrepp och direktivet skulle vinna på att tydligare definiera vad som avses. Risker är annars att detta skapar avsevärt merarbete vid upprättande av miljökonsekvensbeskrivningar.

I direktivet förtydligas att kraven att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning endast gäller för verksamheter som antas medföra en betydande miljöpåverkan (artikel 4). Detta förslag fanns även med i miljödepartementets promemoria. Kontoret är positivt till att behovsprövningen rationaliseras och att detta kan leda till mer effektiv miljöprövningsprocess.

För att säkerställa kvaliteten på miljörapporten föreslås i artikel 5.3 att exploitören ska anlita ackrediterade och tekniskt behöriga experter utarbetande av miljörapporten. Alternativt ska ansvariga myndigheten verifiera miljörapporten av ackrediterade och tekniskt behöriga experter och/eller nationella expertkommittéer. Kontoret är dock tveksamt till denna lösning. Beroende på vad det är för typ av verksamhet som ska miljöprövas så behövs många olika expertkunskaper för olika typer av miljöprövningen. Detta kan vara svårt och kanske omotiverat att fånga upp i ett förfarande med ackreditering. Att genom en ackreditering bara säkerställa att konsulterna kan de administrativa rutinerna enligt lagstiftningen känns inte motiverat. Denna kunskap besitter ansvarig myndighet, som redan idag är ett stöd för verksamhetsutövare i prövningsprocessen. Kontoret tycker Sveriges nuvarande process fungerar bra där ansvarig myndighet (prövningsmyndigheten) tar in synpunkter från olika experter (Naturvårdsverket, Fiskerimyndigheten, lokala tillsynsmyndigheten, SGI mfl) som kan ligga till grund för myndighetens bedömning av om MKB:n uppfyller kraven i kap 6 MB.

I artikel 6 föreslås reglering av tidsramarna för samråd och beslutsprocesser. Kontoret har inga synpunkter på detta - det är bra för alla parter med tydliga tidsramar vilket underlättar planeringen i exploateringsprojekt.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 5 februari 2013 att

1. I huvudsak godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Därutöver följande.

Nämnden välkomnar de föreslagna förändringarna som bland annat syftar till att minska onödig administration och onödiga kostnader, och instämmer därmed i merparten av förvaltningens synpunkter. Nämnden delar dock inte förvaltningens uppfattning att tidsgränsen (tre månader) för ansvarig myndighet att fatta beslut om huruvida betydande miljöpåverkan föreligger skulle vara för snäv. Det är av stor vikt att handläggningstiden för miljökonsekvensbeskrivningar, tillståndsansökningar och andra relevanta myndighetsbeslut inte drar ut på tiden mer än nödvändigt. Detta gäller inte minst eftersom många projekt som kräver sådana beslut också är av miljöförbättrande karaktär. Nämnden anser därför att den tidsram som föreslagits i kombination med den möjlighet till förlängd handläggningstid vid komplexa projekt är fullt tillräcklig, och uppmanar förvaltningen att fortsätta sitt framgångsrika arbete med att effektivisera sin handläggning för att på så sätt korta ned handläggningstiden.

3. Omedelbart justera paragrafen.

Reservation anfördes av Katarina Luhr m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Mikael Magnusson m.fl. (S) och Sara Stenudd (V), *bilaga 1*.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 9 januari 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Miljö- och hälsoskyddsmyndighetens roll i ett MKB-förfarande utgörs av deltagande i samråd och som remissinstans gentemot länsstyrelsens miljöprövningsdelegation och mark- och miljödomstolen i egenskap av tillsynsmyndighet.

Miljöförvaltningen bedömer sammantaget att de föreslagna förändringarna är motiverade och att kommissionens syfte att uppdatera och förbättra direktivet är välkommet. Det kan konstateras att flera av de nu föreslagna förändringarna redan tillämpas i svensk rätt och återfinns som bestämmelser i bland annat 6 kapitlet miljöbalken och i förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Ytterligare andra av direktivets förändringsförslag kommer att införlivas genom det förslag till nytt 6 kapitel miljöbalken som återfinns i miljödepartementets promemoria "Effektivare identifiering, beskrivning och bedömning av miljökonsekvenser", M2012/2031/R, som nyligen varit föremål för remissförfarande och som miljö- och hälsoskyddsnämnden yttrade sig över i samband med nämndsammanträde den 25 september 2012. Nedan lämnar förvaltningen synpunkter över direktivets olika förslag i tur och ordning.

Artikel 1

Artikel 1.2 i direktivet ändras så att det blir tydligt att även rivningsarbeten omfattas av begreppet *projekt*. I artikel 1.3 utökas möjligheten att inte tillämpa direktivet från att omfatta projekt som avser det nationella försvaret till att även omfatta civil beredskap.

Miljöförvaltningen har inget att erinra mot förslaget.

Artikel 2

Artikel 2.3 ändras för att inrätta ett slags gemensam kontaktpunkt för miljökonsekvensbedömningar som gör det möjligt att samordna eller integrera bedömningsförfarandena enligt MKB-direktivet och annan lagstiftning.

Miljöförvaltningen anser att detta förslag är positivt.

Artikel 3

Artikeln justeras endast så att det framgår att miljöbedömningen ska omfatta de *betydande* direkta och indirekta effekterna.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget enligt det resonemang som förs nedan under artikel 4.

Artikel 4.3-4.5, bilaga IIA och III

Artikel 4 behandlar i vilka fall en miljökonsekvensbedömning ska krävas och hur detta ska fastställas. Här föreslås omfattande förändringar i syfte att harmonisera medlemstaternas rutiner och bedömningsgrunder för att fastställa om ett projekt ska anses medföra betydande miljöpåverkan. Bilaga IIA är ny och anger vilken information som exploitören ska lämna för projekt som ska genomgå en bedömning om betydande miljöpåverkan enligt artikel 4

Bilaga III innehåller de kriterier som ska användas vid bedömningen.

Förvaltningen ställer sig positiv till att förfarandet rationaliseras samt att det förtydligas att kraven på att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning endast gäller för verksamheter som antas medföra en betydande miljöpåverkan. Förvaltningen anser att det är välkommet att behovsprövningen rationaliseras och att bestämmelserna därmed styr mot effektivt resursutnyttjande för de inblandade i behovsbedömningen.

Artikel 4.6

Enligt art 4 punkt 6 ska den ansvariga myndigheten fatta beslut om huruvida betydande mil-

jöpåverkan föreligger inom tre månader från den dag då tillståndsansökan lämnades in och förutsatt att exploatören lämnat all information som krävs. Myndigheten har möjlighet att förlänga tidsfristen med ytterligare tre månader om det rör sig om ett komplext projekt.

Förvaltningen ställer sig tveksam till den föreslagna tidsramen. Innan tillståndsmyndigheten fattar sitt beslut om huruvida en miljökonsekvensbedömning behöver upprättas eller ej och vad den i så fall ska omfatta, anges att berörda myndigheter ska ha konsulterats (art 5 punkt 2). En kommunal nämnd behöver cirka 60 dagar för att hantera och avge ett nämndbehandlat svar. Förvaltningen bedömer det som tveksamt att den beslutande myndigheten skulle hinna genomföra både en remissgenomgång och komma till beslut på tre månader från det att ansökan lämnats in.

Artikel 5.1-5.2 och bilaga IV

I artikel 5 föreslås stora ändringar för att förbättra informationens kvalitet och rationalisera MKB-förfarandet. Den miljöinformation som ska lämnas av exploatören preciseras till form och innehåll i bilaga IV och där utökas bland annat listan över vilken typ av miljöpåverkan som ska inkluderas i en MKB. Såvitt det angår förvaltningen införs krav på att redovisa alternativa lokaliseringar och utformningar och krav på att redogöra för konsekvenser av att inte företa åtgärden det s.k. noll-alternativet (bilaga IV punkt 2 och 3). Vidare ska det redovisas om projektet förväntas ge upphov till väsentlig påverkan i fråga om klimatfaktorer, klimatförändring och markpåverkan (bilaga IV, punkt 4). Direktivet anger också att vissa troliga betydande miljöeffekter som projektet förväntas resultera i ska redovisas, däribland kumulativa effekter från den planerade åtgärden tillsammans med andra projekt och verksamheter (bilaga IV, punkt 5)

Förvaltningen konstaterar att det inom ramen för den svenska tillståndsprövningen länge har funnits krav på att i miljökonsekvensbeskrivningen redovisa alternativa lokaliseringar och noll-alternativ. Övriga av direktivets förändringsförslag i den här delen ingår i miljödepartementets förslag till förändring av 6 kap miljöbalken. Förvaltningen ser dock positivt på att det tydligare preciseras på gemenskapsrättslig nivå vad som ska innefattas i en miljökonsekvensbeskrivning och det är bra att även påverkan på klimat och markanvändning ingår i den gemenskapsrättsliga regleringen. Miljöproblemen som hanteras idag har blivit mer omfattande än när det ursprungliga MKB-direktivet antogs år 1985 och det är angeläget att kraven på miljökonsekvensbeskrivningarnas innehåll speglar detta.

Miljökonsekvensbedömningarna utgör ett viktigt underlag i tillståndprocesserna som syftar till att fastställa vad som kan tillåtas och vilka försiktighetsmått som kommer att krävas för att minska miljöpåverkan vid olika typer av projekt. I förlängningen utgör de bestämmelser som ligger till grund för detta förfarande verktyg för att hantera miljöutmaningar gemensamma för hela EU. Förvaltningen anser därför att direktivets skärpningar avseende miljökonsekvensbeskrivningars innehåll är motiverade.

Med detta sagt anser förvaltningen dock att det är viktigt att kraven på utförligare utredningar och det merarbete detta innebär står i proportion till miljönyttan. Avseende kravet att beskriva kumulativa effekter vill förvaltningen liksom tidigare framhålla att detta är ett svårt begrepp och direktivet skulle vinna på att tydligare definiera vad som avses. Risken är annars att detta skapar avsevärt merarbete vid upprättande av miljökonsekvensbeskrivningar.

Artikel 5.3

För att de miljörapporter¹ som upprättas i samband med MKB förfarandet är fullständiga och håller tillräcklig kvalitet föreslås i artikel 5.3 att exploatören ska se till att miljörapporten utarbetas av ackrediterade och tekniskt behöriga experter (art 5.3 a) eller så ska den ansvariga myndigheten se till att miljörapporten verifieras av ackrediterade och tekniskt behöriga experter och/eller nationella expertkommittéer (art 5.3 b).

¹ Direktivet benämner det dokument som i 6 kap MB kallas miljökonsekvensbeskrivning för miljörapport medan miljökonsekvensbedömning i direktivet definieras som hela processen från utarbetande av miljörapport och genomförande av samråd till den ansvariga myndighetens miljöbedömning samt tillhandahållande av information om beslutet.

Förvaltningen välkomnar syftet att kvalitetssäkra beslutsunderlaget som ges in till tillståndsmyndigheten. Det kan dock ifrågasättas om ett krav likt det föreslagna är en lämplig lösning. Särskilt kravet att den ansvariga myndigheten ska låta verifiera de rapporter som inte utarbetats av ackrediterade experter är tveksamt. Idag är det vanligt att prövningsmyndigheten remitterar miljökonsekvensbeskrivningen till olika experter, exempelvis är Fiskeriverket vanlig remissinstans i frågor som rör vattenverksamhet som kan ha påverkan på fisket. Baserat på dessa olika utlåtanden gör prövningsmyndigheten sedan en helhetsbedömning av det ingivna dokumentet och avgör om kompletteringar etc behövs. Prövningsmyndigheten har vidare att ta ställning till om miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller de krav som uppställs i kap 6 MB. Förvaltningen befärar att direktivets förslag riskerar att i praktiken innebära att prövningsmyndigheten fränhänder sig en del av sin prövning till en privat aktör och frågar sig vad som egentligen blir kvar av myndighetens prövning om kravet i art 5.3 b införs. Prövningsmyndigheten kan rimligen inte vara förhindrad att ha synpunkter på en MKB även om den har upprättats av en ackrediterad expert. Dessutom riskerar ackrediteringsförfarande att leda till lokala monopol med ty åtföljande kostnadsökningar för den som söker tillstånd. Förfarandet säkerställer inte heller med automatik att MKBn utförs på ett godtagbart sätt.

Artikel 6

Artikel 6 handlar om samrådsförfarandena. I artikel 6.6 föreslås att det ska fastställas rimliga tidsramar för de olika etapperna i samrådsförfarandet som ger tillräckligt med tid för att a) informera berörda myndigheter och allmänheten och b) berörda myndigheter och allmänhet att förbereda sig och på ett effektivt sätt delta i beslutsprocessen. Vidare föreslås i art 6.7 att tidsramarna för det publika samrådet inte ska vara kortare än 30 dagar och inte längre än 60 dagar. I undantagsfall kan den ansvariga myndigheten förlänga tidsramarna med ytterligare 30 dagar.

Förvaltningen anser att de föreslagna tidsramarna är bra och rimlig förutsatt att tidsramen avser samrådet gentemot den berörda allmänheten. För att miljö- och hälsoskyddsnämnden i egenskap av berörd myndighet ska hinna lämna sina synpunkter krävs det normalt minst 60 dagar för att besluten ska hinna förberedas och utgöra föremål för nämndens ställningstagande.

Artikel 7

Artikel 7 behandlar frågor då ett projekt kan komma att få betydande miljöpåverkan i en annan medlemsstat. I artikel 7.7 föreslås förändringar som innebär att medlemsstaterna själva kan fastställa tidsramarna för samråd när de utformar bestämmelserna för genomförandet av projekt som antas ha betydande gränsöverskridande miljöpåverkan.

Förvaltningen har inget att erinra mot förslaget.

Artikel 8.1-8.2

Artikel 8 behandlar den beslutande myndighetens förfarande i samband med att en sammanvägd miljöbedömning ska göras och tillståndsbeslut fattas. Denna bestämmelse genomgår omfattande förändringar. I artikel 8.1 anges att den ansvariga myndigheten blir skyldig att i själva tillståndsbeslutet ange skälen till beslutet. I artikel 8.2 införs efterhandskontroller för projekt som kan antas ha betydande negativ miljöpåverkan i syfte att bedöma genomförandet och effektiviteten i avhjälpnings- och kompensationsåtgärderna.

Förvaltningen kan konstatera att motiverade tillståndsbeslut inte innebär någon nyhet för det svenska tillstånds-förfarandet. Förvaltningen bedömer vidare att kravet på efterhandskontroller väl motsvaras av den tillsyn som nämnden bedriver inom ramen för meddelade tillstånd. Det är välkommet att denna ordning införs på gemenskapsrättslig nivå.

Artikel 8.3

Enligt artikel 8 punkt 3 ska den ansvariga myndigheten när alla nödvändiga uppgifter inhämtats och överlämnats till denna och samrådet avslutats inom tre månader färdigställa sin miljökonsekvensbedömning av projektet. Även här finns en möjlighet för myndigheten att förlänga tidsfristen med ytterligare tre månader.

Den här typen av tidsramar är inte något som återfinns i nuvarande bestämmelser i miljö-

balken. Förvaltningen delar uppfattningen att det är angeläget att motverka att tillståndsprövningar föregås av omotiverat långa led- och handläggningstider.

Förvaltningen tolkar tidsbestämmelsen som så att tiden börjar löpa först då allt relevant beslutsmaterial samlats in. Att tillståndsmyndigheten har tre månader på sig att fatta ett beslut om miljökonsekvensbeskrivningen är tillfyllest, förutsatt att underlaget är komplett, kan tyckas som en rimlig tidsram. Förvaltningens erfarenhet är dock att det i praktiken ofta tar betydligt längre tid än så. Just för att det idag tar så lång tid anser förvaltningen att en tidsram är motiverad. Det är dock viktigt att denna sätts på ett sådant vis att de kortare handläggningstiderna inte sker på bekostnad av kvaliteten i själva besluten. För att verksamheter ska kunna ges rimliga spelregler och kunna förutse vad som gäller brukar det framhållas att ett tillståndsbeslut ska sikta på att hålla i tio år. Det primära målet måste vara att inom rimlig tid komma till ett välunderbyggt beslut som kan stå sig över viss tid.

Artikel 8.4

Det tillkommer en bestämmelse i artikel 8.4 där den ansvariga myndigheten blir skyldig att kontrollera att informationen i miljörapporten är uppdaterad innan den beslutar att bevilja eller avslå en tillståndsansökan.

Förvaltningen har inget att erinra mot förslaget. Eftersom avsevärd tid kan ha förflutit från det att ansökan görs och miljörapporten fastställs är det tvärtom välkommet med en kontroll över att informationen fortfarande stämmer.

Artikel 9

Den huvudsakliga ändringen i artikel 9 innebär att en beskrivning av kontrollåtgärderna ska ingå i den information som offentliggörs när tillstånd beviljas.

Förvaltningen har inget att erinra mot förslaget.

Artikel 12, 12a och 12b

Artikel 12 ändras för att specificera den information som krävs från medlemsstaterna för att kontrollera själva genomförandet av direktivet. Två nya artiklar införs (art 12 a och 12b) som innebär att kommissionen får rätt att anta delegerade akter så att informationen i direktivets bilagor kan ändras eller anpassas för att följa den vetenskapliga och tekniska utvecklingen.

Förvaltningen har inget att erinra mot förslagen.

Trafik- och renhållningsnämnden

Trafik- och renhållningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 7 februari 2013 att besvara remissen med kontorets tjänsteutlåtande samt att omedelbart justera beslutet.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 17 januari 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Trafikkontoret är i huvudsak positivt till de föreslagna ändringarna. Kontoret bedömer dock att de föreslagna åtgärderna får begränsad effekt på kontorets verksamhet, delvis beroende på att flera av de föreslagna åtgärderna redan tillämpas i svensk rätt eller ingår i det förslag till ändring av dessa bestämmelser som miljödepartementet nyligen haft ute på remiss. Exempelvis finns redan nu inom ramen för den svenska tillståndsprövning krav på att alternativa lokaliseringar och utformningar samt konsekvenser av att inte företa åtgärden, det s.k. noll-alternativet, ingår i miljökonsekvensbeskrivningen. Inte heller det krav på att tillståndsmyndigheter ska motivera sina beslut som återfinns i artikel 8 innebär någon nyhet för det svenska tillståndsförfarandet.

I artikel 5 föreslås omfattande ändringar för att förbättra informationens kvalitet och rationalisera förfarandet. Den miljöinformation som ska lämnas av exploatören preciseras till form och innehåll i bilaga IV där bland annat listan över vilken typ av miljöpåverkan som ska inkluderas i en MKB utökas. Exempelvis ska det redovisas om projektet förväntas ge

upphov till väsentlig påverkan i fråga om klimatfaktorer, klimatförändring och markpåverkan (bilaga IV, punkt 4). Direktivet anger vidare att vissa troliga betydande miljöeffekter som projektet förväntas resultera i ska redovisas, däribland kumulativa effekter från den planerade åtgärden tillsammans med andra projekt och verksamheter (bilaga IV, punkt 5). Kontoret konstaterar att dessa förändringar även finns i miljödepartementets förslag till förändring av 6 kap miljöbalken.

Miljökonsekvensbedömningarna utgör ett viktigt underlag i tillståndprocesserna som syftar till att fastställa vad som kan tillåtas och vilka försiktighetsmått som kommer att krävas för att minska miljöpåverkan vid olika typer av projekt. Kontoret anser dock att eventuell miljönytta av mer utförliga utredningar måste ställas i relation till den ökade arbetsbörda som detta medför.

Vad gäller de föreslagna tidsramarna för den beslutande myndigheten anser kontoret att det är positivt om det kan bidra till kortad handläggningstid samt underlätta tidsplaneringen i projekt. Kontoret betonar dock att det inte får ske på bekostnad av kvaliteten i myndighetens beslut.

Kontoret är särskilt positivt till de föreslagna ändringar i artikel 4 som syftar till att förtydliga att kraven att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning endast gäller för verksamheter som antas medföra en betydande miljöpåverkan. Kontoret konstaterar att syftet ligger väl i linje med det författningsförslag som redovisats i departementspromemorian ”Effektivare identifiering, beskrivning och bedömning av miljökonsekvenser” och anser att det i bästa fall kan leda till ett mer effektivt resursutnyttjande och minskad onödig administration.

Förslaget innefattar krav på att exploatören ska se till att miljörapporten utarbetats av ackrediterade och tekniskt behöriga experter (artikel 5.3 a), alternativt att den ansvariga myndigheten ska se till att miljörapporten verifieras av ackrediterade och tekniskt behöriga experter och/eller nationella expertkommittéer (artikel 5.3 b). Kontoret anser att det i grunden är positivt med åtgärder som kan bidra till att säkra kvaliteten på miljörapporter, men konstaterar samtidigt att ett nytt system med licensiering av konsulter och experter riskerar att leda till både ökad administration samt ökade kostnader för verksamhetsutövaren i form av konsult hjälp. I det befintliga svenska systemet tar prövningsmyndigheten ställning till om den ingivna MKB:n uppfyller kraven enligt 6 kap miljöbalken. Det är dessutom vanligt att prövningsmyndigheten remitterar MKB:n till experter, exempelvis vid Naturvårdsverket. Vad gäller kunskap kring de administrativa rutinerna kring lagstiftningen kan också prövningsmyndigheten redan idag fungera som ett stöd för verksamhetsutövaren i prövningsprocessen. Mot denna bakgrund anser kontoret att det befintliga svenska förfarandet uppnår samma syfte som kommissionens förslag, men till en lägre administrativ kostnad.

Vad gäller förslaget i artikel 2.3 om krav på samordnat förfarande vid samtidig miljöbedömning enligt olika unionslagstiftning anser kontoret att samordning kan vara positivt där så är möjligt. Kontoret anser däremot inte att samordning ska vara ett krav, utan förordar att det även fortsättningsvis är frivilligt.

RESERVATIONER M.M.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Reservation anfördes av Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande.

Att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna och överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande, med nedanstående ändringar, som svar på remissen från kommunstyrelsen samt att justera beslutet omedelbart.

I artikel 1 bör möjligheten att inte tillämpa direktivet INTE utökas till att även omfatta civil beredskap.

Det bör klargöras att miljökonsekvensbedömningen ska göras före projektstarten.

Det bör klargöras att projekt inte bör starta under tiden miljökonsekvensbedömningen prövas och eventuellt överklagas.

Direktivets regler bör införa intentionerna från Århuskonventionen om rätt till miljöinformation, rätt till deltagande i beslutsfattande och rätt till rättslig prövning.

Regeringen måste förstärka myndigheternas anslag med de medel som behövs för att på ett adekvat sätt uppfylla sin uppgift och klara tidsgränser utan att kvaliteten i beredningen naggas i kanten.

Reservation anfördes av Mikael Magnusson m.fl. (S) och Sara Stenudd (V) till förmån för förvaltningens förslag.